

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

การปลูกลำไยแบบดั้งเดิม (Traditional system) จะปลูกกระยะห่างระหว่างต้นและแถวตั้งแต่ 8-12 เมตร จะได้จำนวนต้นต่อไร่อยู่ในช่วง 11- 25 ต้น การปลูกกระยะห่างกว่าจะให้ผลผลิตต่อไร่ที่คุ้มกับการลงทุนต้องใช้เวลานาน นอกจากนี้ หากปล่อยให้ลำไยมีทรงพุ่มสูงใหญ่ยิ่งทำให้ไม่สะดวกต่อการดูแลรักษาและเก็บเกี่ยวผลผลิต ขาดแคลนแรงงานเก็บเกี่ยว เพราะลำไยต้นสูงต้องใช้แรงงานที่มีความชำนาญในการปีนเก็บผลผลิต ส่งผลทำให้ต้นทุนโดยรวมสูงขึ้น การผลิตไม้ผลในต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ใต้หวัน ยุโรป และอเมริกา นิยมปลูกไม้ผลในระยะชิด (Closed spacing) หรือการปลูกถี่ (High density) เพื่อลดต้นทุนการผลิตเพราะการปลูกกระยะชิดจะช่วยลดต้นทุนด้านแรงงาน สามารถควบคุมการออกดอกติดผลได้ง่าย ต้นทุนในระยะสั้น ลดความเสียหายจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตและความเสียหายจากลมพายุ (กวิศร์, 2546 ; Jackson, 1976) จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้น ผลผลิตลำไยระยะชิดระยะ 2 x 4 เมตร ที่มีอายุ 4 ปี พบว่าให้ผลผลิตมากถึง 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ ในขณะที่ผลผลิตเฉลี่ยทั่วประเทศให้ผลผลิตประมาณ 800 กิโลกรัมเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การปลูกไม้ผลระยะชิดที่เป็นระบบใหม่ (Modern system) จะต้องควบคุมทรงพุ่มด้วยการจัดโครงสร้างต้น การตัดแต่งกิ่ง การใช้ต้นตอแคระ หรือการใช้สารควบคุมการเจริญเติบโตร่วมด้วยเพื่อให้ต้นไม้ผลออกผลเร็วให้ผลผลิตต่อไร่สูงและสม่ำเสมอใช้แรงงานน้อยลง (Mohammed and Wilson, 1984 อ้างโดยกวิศร์, 2546) ดังนั้นการปลูกลำไยระยะชิดให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องควบคุมทรงพุ่ม ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าทรงพุ่มที่หายสามารถควบคุมทรงพุ่มไม่ให้สูงได้ดีกว่าทรงพุ่มอื่นๆ แต่ทรงพุ่มที่เหลี่ยมมีแนวโน้มจะให้ผลผลิตสูง (จำนง, 2549, จิรนนท์, 2551) การลดขนาดทรงพุ่ม จาก 4.2 เมตร เหลือ 2 และ 3 เมตร พบว่าสามารถลดต้นทุนได้ 20-40% (พาวิณ และคณะ, 2551) แต่รายงานดังกล่าวศึกษากับลำไยที่ปลูกกระยะห่าง ดังนั้น จึงน่าจะนำมาทดสอบกับลำไยในระยะชิดและศึกษาวิธีการควบคุมทรงพุ่มลำไยระยะชิดด้วยวิธีต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมลำไยที่ปลูกในระยะชิดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้วิธีการควบคุมทรงพุ่มที่เหมาะสมสำหรับลำไยระยะชิด
2. เพื่อให้ทราบผลกระทบของการควบคุมทรงพุ่มที่มีต่อสรีรวิทยาการเจริญทางกิ่งใบ การออกดอก ติดผลและคุณภาพผลผลิตลำไย
3. เพื่อสร้างทางเลือกใหม่ให้กับเกษตรกรในการปลูกลำไยระยะชิดทรงเตี้ย